

Odborné vzdelávanie v oblasti uvádzania prípravkov na ochranu rastlín alebo iných prípravkov na trh a ich aplikácie

Smernica Európskeho Parlamentu a Rady č. 2009/128/EC, ktorou Európska únia stanovuje rámec na trvalo udržateľné používanie pesticídov, dáva okrem iného aj základ pre kontrolované používanie prípravkov na ochranu rastlín a požaduje, aby sa v členských štátoch vytvorili systémy odborného vzdelávania v oblasti prípravkov na ochranu rastlín, bez ktorých nie je možné zabezpečovať poľnohospodársku a lesnícku výrobu.

Všetci profesionálni používatelia, distribútori a pracovníci aplikujúci prípravky na ochranu rastlín musia absolvovať primeranú odbornú prípravu poskytovanú subjektmi, ktoré sú určené príslušnými orgánmi. Cieľom odbornej prípravy je nadobudnúť a podľa potreby si doplniť vedomosti z oblastí súvisiacich s predajom, používaním a aplikáciou prípravkov na ochranu rastlín.

Legislatívnym základom pre zabezpečenie tohto systému v Slovenskej republike je zákon č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (§ 32)a vyhláška MPRV SR č. 492/2011 Z. z. o odbornom vzdelávaní v oblasti prípravkov na ochranu rastlín.

Po úspešnom absolvovaní odborného vzdelávania budú môcť byť prípravky na ochranu rastlín alebo iné prípravky uvádzané na trh a aplikované len tými osobami, ktoré budú držiteľmi osvedčenia o odbornej spôsobilosti na uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín alebo iných prípravkov na trh alebo o odbornej spôsobilosti na aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín alebo iných prípravkov, ktoré budú vydané poverenými organizáciami.

Odborné vzdelávanie na základe poverenia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 1468/2009-100 zo dňa 1. 12. 2009 zabezpečuje po organizačnej stránke Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora.

Vzdelávanie v zmysle platnej legislatívy SR je povinné. Výnimku tvoria v zmysle § 32 ods. 6 zákona č. 405/2011 Z. z. distribútori predávajúci len prípravky na neprofesionálne použitie, ak neponúkajú na predaj pesticídne prípravky, ktoré sú klasifikované ako jedovaté, veľmi jedovaté, karcinogénne, mutagénne alebo poškodzujúce reprodukciu), na ktorých sa povinnosť absolvovať vzdelávanie nevzťahuje.

Hlavné oblasti vzdelávania v zmysle vyhlášky MPRV SR č. 492/2011

1. Všeobecne záväzné právne predpisy týkajúce sa prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len „prípravok“) a ich používania.
2. Nelegálne a falšované prípravky, ich existencia, identifikácia a ich možné riziká.
3. Nebezpečenstvá a riziká spojené s prípravkami a spôsoby ich určenia a riadenia, najmä
 - a) riziká pre ľudí a faktory, ktoré tieto riziká znásobujú, ako napríklad fajčenie,
 - b) príznaky otravy prípravkami a prvá pomoc,
 - c) riziká pre necieľové rastliny, užitočný hmyz, voľne žijúce organizmy, biodiverzitu a pre životné prostredie všeobecne.
4. Základné vedomosti o integrovanej ochrane rastlín proti škodlivým organizmom, zásadách

ekologického poľnohospodárstva, biologických metódach regulácie škodlivých organizmov, všeobecné zásady a usmernenia o špecifickej integrovanej ochrane proti škodlivým organizmom pre konkrétne plodiny alebo odvetvia.

5. Porovnávacie posudzovanie na úrovni používateľa s cieľom usmerniť profesionálnych používateľov vybrať si v konkrétnej situácii pre daný problém so škodlivým organizmom z povolených prípravkov tie najvhodnejšie prípravky, ktoré majú čo najmenej vedľajších účinkov na ľudské zdravie, necieľové organizmy a životné prostredie.

6. Opatrenia na minimalizovanie rizika pre ľudí, necieľové organizmy a životné prostredie:

___ a) bezpečné pracovné postupy pri skladovaní, manipulácii s prípravkami a ich miešaní, zneškodňovaní prázdnych obalov, iných kontaminovaných materiálov a nadbytočných prípravkov v koncentrovanej alebo zriedenej forme,

___ b) odporúčaný spôsob obmedzenia expozície obsluhujúceho pracovníka.

7. Prístupy k aplikácii prípravkov založené na rizikách, ktoré zohľadňujú rôzne miestne charakteristiky, ako sú klíma, vodné toky a vodné zdroje, typy pôdy, druhy plodín a reliéf krajiny.

8. Postupy na prípravu zariadení na aplikáciu prípravkov na prácu vrátane ich kalibrácie a spôsoby obsluhy s minimálnym rizikom pre používateľa, ďalšie osoby, necieľové živočíšne a rastlinné druhy, biodiverzitu a životné prostredie vrátane vodných zdrojov.

9. Používanie zariadení na aplikáciu prípravkov a ich údržba a špecifické techniky postreku, ciele technickej kontroly používaných aplikačných zariadení a spôsoby zlepšenia kvality postreku.

Osobitné riziká týkajúce sa použitia ručných zariadení na aplikáciu prípravkov alebo chrbtových postrekovačov a príslušné opatrenia riadenia rizika.

10. Opatrenia na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia vrátane vodných zdrojov v prípade neúmyselného rozliatia a kontaminácie a extrémnych poveternostných podmienok, ktoré by spôsobili riziko odplavenia prípravkov.

11. Osobitná starostlivosť v ochranných oblastiach ustanovených osobitným predpisom.1)

12. Monitorovanie zdravia a prístupu k zariadeniam, kde možno nahlásiť všetky nehody alebo podozrenia na nehody.

13. Vedenie záznamov o každom použití prípravkov.

Vzdelávanie je rozdelené s ohľadom na rôzne cieľové skupiny do troch modulov:

- Modul 1 pre predajcov a distribútorov
- Modul 2 pre vedúcich pracovníkov v poľnohospodárstve
- Modul 3 pre aplikátorov.

Pre bližšie informácie o jednotlivých moduloch vyberte príslušný modul v menu.